Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) dosarul nr. 2a-2079/23
Judecător : Livia Mitrofan 2-21018846-02-2a-08062023

DECIZIE

06 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru
Grefier Iana Slabari

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de *****, ***** și cererea ***** de alăturare la cererea de apel declarată de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, *****, ***** intervenient accesoriu *****, cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură,
-

A CONSTATAT:

Pretenţiile reclamantului.

La 04.02.2021 ***** și ***** au depus cerere de chemare în judecată către *****, *****, ***** prin care a solicitat repunerea în termen privind examinarea prezentei cereri, încasarea din contul statului R.M. în beneficiul lor a câte 300000 mii lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciul moral pentru tragerea ilegală la răspunderea penală, a încasa din contul Statului Republica Moldova mijloacele

bănești și bunurile după cum urmează: 55525 lei; 12000 mii ruble rusești; 3400 Euro și costul a unei pompe electrice 15000 lei ridicate în urma percheziției din 08.09.2014 și încasarea din contul statului R.M. a cheltuielilor de asistență, juridică în mărime de 10000 mii lei.

În motivarea cererii au menționat că la data 19.08.2014 prin ordonanța procurorului în secția Conducere a ***** și a *****, a dispus începerea urmăririi penale în temeiul unei bănuieli rezonabile de către reclamanți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.3 lit. b) Cod Penal pe faptul spălării banilor de două sau mai multe persoane.

La 08.09.2014 procurorul *****s-a adresat judecătorului de instrucție a Judecătoriei Centru mun. Chișinău privind autorizarea percheziție la domiciliu lor.

Prin încheierea din 08.09.2014 a judecătorului de instrucție, Judecătoria Centru mun. Chișinău s-a dispus autorizarea efectuării percheziției la domiciliul lor situat în mun. Chișinău.*****, în vederea depistării și ridicării instrumentelor ce au fost destinate pentru a fi folosite/ sau au servit ca mijloc la săvârșirea infracțiunii.

Totodată s-a menționat că în timpul efectuării percheziției la fața locului, la domiciliul lor ***** au fost ridicate bunuri și mijloace bănești cu întocmirea procesului-verbal de examinare din 10.10.2014, în baza ordonanței din 28.11.2014.

A indicat că conform actului 2 din 03.12.2014 direcția generală a*****., a transmis spre păstrare inspectoratului fiscal din mun. Chișinău a valorilor recunoscute ca corpuri delicte mijloace bănești și anume : 55525 lei Moldovenești, 12000 Ruble Rusești, 3400 Euro și pompa electrică.

A susținut că valorile enumerate mai sus, au aparținut cu drept de proprietate familiei lor și nu au fost dobândite sau agonisite pe cale infracțională ci au fost dobândite prin munca cinstită.

În continuare ambilor soți ***** și ***** li s-au înaintat învinuiri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 24 alin. 2, 243 alin.3 Cod Penal al R.M.Din toată informația pe care o dețin cauza penală a fost pornită la indicația fostului procuror al *****

Au menționat că de la mijlocul verii anului 2015, de Procuratură nu erau citați la acțiuni de urmărire penală și de nenumărate ori până în luna decembrie 2019, s-au adresat atât polițiștilor cât și Procurorilor să le restituie bunurile ridicate.

În luna august 2015 automobilele, care au fost ridicate li s-au restituit. După ce le-au fost restituite mijloacele de transport s-au adresat verbal polițiștilor ca să le restitui și mijloacele bănești ridicate, iar la una din adresări, polițistul la care s-a

adresat, *****, i-a comunicat că dacă se mai adresează în privința banilor și pompei Procurorul ***** îl va închide la închisoare și de frică nu s-a mai adresat procurorilor și polițiștilor în privința restituirii banilor și pompei.

***** a reiterat că de la știri a privit că procurorul ***** a fost destituit din funcție și împotriva lui s-au intentat cauze penale. După informația dată imediat s-a adresat cu cerere la 17.12.2019, la *****, și când a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale a stabilit că dosarul este încetat încă din 08.07.2015 din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În prezent a înțeles că colaboratorii Procuraturii au însușit sumele de 55525 lei moldovenești; 12000 Ruble Rusești; 3400 Euro și pompa electrică. Totodată în ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală din 08.07.2015 a stabilit că se indică: se remit obiectele ridicate în cadrul percheziției la domiciliu său din 17.06.2014, mun. Chișinău, or. Vatra str. Miciurin 19 și restituirea mijloacelor bănești în calitate de corp delict atașate la materialele prezentei cauze penale în baza ordonanței din 28.11.2014 cât și a mijloacelor de transport.

Prin plângerea adresată Procurorului General a solicitat respectuos să le fie restituiți bunurile și mijloacele bănești indicate și anume : sumele de 55525 lei Moldovenești; 12000 Ruble Rusești; 3400 Euro și pompa care a fost ridicată. Plângerea menționată a fost repartizată spre examinare adjunctului interimar al Procurorului -șef al Procuraturii Pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale *****.

Au relatat că procurorul ***** i-a primit la audiență unde i-a explicat verbal mai detailat că mijlocele bănești menționate și pompa electrică nu le-a primit. Prin răspunsul nr.203P/20 -9370 din 04.09.2020 procurorul Ciocan Aurel i-a informat că recipisele din 15.11.2015, 06.08.2015 și 03.08.2015 demonstrează faptul că bunurile ridicate în cadrul percheziției de pe adresa : mun. Chișinău,***** au fost restituite în întregime.

Notează că studiind conținutul recipisei din 03.08.2015 demonstrează faptul că ***** a primit la data de 03.08.2015 automobilul de model ***** însă nu este indicat de la cine a primit. La fel recipisa din 06.08.2015 demonstrează faptul că a primit 2 automobile și la fel nu este indicat de la cine. Studiind a treia recipisă din 15.11.2015 din câte își amintește, într-adevăr la data respectivă a fost invitat la MAI unde un domn polițist i-a prezentat recipisele din 03.08.2015 și din 06.08.2015 și i-a spus ca să scrie o recipisă adresată procurorului ***** și

dictându-i a scris precum că eu nu are pretenții la mijloacele de transport pe care le-am primit conform recipiselor menționate, anterior ridicate.

În privința mijloacelor financiare nu a fost discuție, necitind la faptul că anterior s-a adresat acelorași polițiști din MAI care efectuau o urmărire penală și îi întreba când o să-i restituie banii ridicați și pompa electrică, la ce, de fiecare dată i se spunea că dosarul nu este finisat și au loc acțiuni de urmărire penală și dacă o să mai aibă asemenea întrebări o să îl închidă în penitenciar. El de frică nu s-a mai adresat cu asemenea formulări.

Consideră că mijloacele financiare ridicate de organul de urmărire penală urmau a fi restituie în ordinea în care au fost ridicate, așa cum i s-au restituit mijloacele de transport după model și număr. Până în prezent organul de urmărire penală nu a restituit sumele menționate mai sus și solicită de a obliga pe ultimii să restituie mijloacele bănești ridicate iar recipisa din 15.11.2015 nu demonstrează că a primit sumele bănești cât și pompa electrică.

Mai indică că cu plângere s-au adresat la Consiliul Superior al Procurorilor la data de 22.09.2020 și ulterior a transmis examinarea prezentei plângeri Procuraturii pentru combaterea criminalității organizate și cauzelor speciale, care le-a dat un răspuns declarativ, nu au elucidat pe deplin subiectul menționat.

Prin răspunsul nr.203-P 20-11900 din 20.10.2020 neîntemeiat le-au respins plângerea adresată și a menționat că s-a eliberat de către mine ***** o recipisă prin care a recunoscut că nu are pretenții față de organul de urmărire penală.

A menționat că recipisa nu demonstrează că a primit mijloacele bănești care i-au fost ridicate, cât și pompa electrică. Toate plângerile adresate ***** au fost trimise spre examinare *****.

Astfel consideră că ilegal au fost trași la răspundere penală de către *****, ilegal le-au ridicat mijloacele bănești și bunurile și până în prezent nu le-au restituit, fiindu-le acuzat un prejudiciul material considerabil.

Iar în rezultatul tragerii ilegale la răspundere penală, a percheziției și altor investigații le-au fost cauzate suferințe psihice, zdruncinată sănătatea, fiind necesar un tratament de lungă durată cât și înjosirile care le-au suportat le evaluează la suma de 300000 mii lei pentru fiecare.

<u>Poziția instanței de fond.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, *****, *****

intervenient accesoriu ***** cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură, ca întemeiată și s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul ***** în contul lui ***** suma de 30 000 lei (treizeci mii) cu titlul de prejudiciu moral și suma de 5 000 lei (cinci mii) cu titlul de cheltuieli pentru asistență juridică.

Solicitarea apelantului.

La data de 06.04.2023 ***** a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023 și emiterea unei noi decizii privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

La data de 20.04.2023 ***** a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023 și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

La 09.06.2023 ***** a depus cerere de alăturare la cererea de apel declarată de *****, solicitând casarea hotărârii emise și emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată declarată.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin încheiere Curţii de Apel Chişinău din 22.06.2023, nu s-a dat curs cererilor de apel, declarate de ***** și ***** acordând apelanților, termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri, pentru depunerea cererilor de apel în conformitate cu prevederile art. 364 – 365 CPC al RM, inclusiv în limba de stat și într-un număr egal cu participanți la proces.

La 21.07.2023 ***** și la 31.07.2023 ***** au prezentat cererea de apel motivată, în termenul acordat prin încheierea emisă.

Argumentele părţilor.

Prin cererea de apel motivată, ***** a indicat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată, deoarece acțiunea este tardivă, ori în procesul examinării acțiunii de către reclamant nu au fost prezentate probe care să justifice cauzarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite a organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Consideră că instanța de fond la emiterea hotărârii a luat la bază doar argumentele reclamantei din cererea de chemare în judecată, fără a stabilit circumstanțele speței, fără a da o apreciere critică a declarațiilor reclamantei, neîntemeiat fiind dispus încasarea sumei de 30000 lei cu titlu de prejudiciu moral. Susține că despăgubirea bănească dispusă spre achitare în beneficiul reclamantei prejudiciază interesul public și este o modalitate de îmbogățire fără justă cauză.

Astfel, susține că instanța de fond a examinat superficial litigiul, a analizat unilateral doar probele prezentate de reclamantă care sunt tardive, astfel consideră necesar de a fi respinsă și suma încasată în mărime de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în condițiile în care nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, care să confirme faptul vătămării drepturilor persoanelor nepatrimoniale privind integritatea morală.

A solicitat admiterea cererii de apel din motivele indicate.

În cererea de apel motivată, înaintată de avocatul Tudor Barbă acționând în interesele apelantei *****, a indicat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată în partea respingerii acțiunii, considerând-o a fi ilegală, neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

În susținerea cererii de apel, a indicat că prin ordonanța din 08 iulie 2015 privind scoaterea integrală a persoanei de sub urmărire penală şi clasarea cauzei penale s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuiților **********, ***** ***** şi clasarea cauzei penale, în temeiul art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Remiterea lui ***** a obiectelor ridicate în cadrul percheziției la domiciliul său din 17.06.2014, cu excepția celor care nu au fost recunoscute în calitate de corp delict, restituirea lui ***** a mijloacelor băneștii recunoscute în calitate de corp delict şi atașate la materialele prezentei cauze penale în baza ordonanței din 28.11.2014, restul corpurilor delicte de păstrat cu materialele cauzei şi restituirea proprietarilor autoturismul de model Volksvvagen T4 cu n/î KHM 987, autoturismului de model Mercedes - Vito, autospecială cu n/ CPL 984 şi bunurile aflate în ele, ridicate în cadrul urmări penale. (f.d.30-33).

Reiterează apelanta, că instanța de judecată a menționat în hotărâre sa cu referire la restituirea mijloacelor băneștii ridicate în urma percheziției, că „se reține că intervenientul accesoriu, Sobolevsclti Veaceslav, potrivit recipisei din 15.11.2015, confirmă că a primit tot ce a fost ridicat de la acesta în cadrul urmării

penale şi astfel nu are careva pretenții, pentru ce a şi semnat. (fd.61), astfel această motivare a şi stat la baza de a fi respins ca neîntemeiat acest capăt de cerere.

Indică reprezentantul apelantei, că studiind conținutul recipisei din data de 03.08.2015 se demonstrează faptul că ***** a primit la data de 03.08.2015 automobilul de model ***** însă nu este indicat de la cine a primit. La fel, recipisa din 06.08.2015 demonstrează faptul că a primit 2 automobile şi la fel nu este indicat de la cine. Studiind a treia recipisă din 15.11.2015 din câte îşi aminteşte, într-adevăr la data respectivă a fost invitat la MAI unde un domn polițist i-a prezentat recipisele din 03.08.2015 şi din 06.08.2015 şi i-a spus ca să scrie o recipisă adresată procurorului ***** şi dictându-i a scris precum că eu nu are pretenții la mijloacele de transport pe care le-am primit conform recipiselor menționate, anterior ridicate.

Menționează că recipisa nu demonstrează că a primit mijloacele băneştii care i-au fost ridicate, cât şi pompa electrică. Toate plângerile adresate ***** au fost trimise spre examinare *****. Consideră că ilegal au fost traşi la răspundere penală de către *****, ilegal li s-au ridicat mijloacele băneştii şi bunurile şi până în prezent nu le-au fost restituite, fiindu-le cauzat un prejudiciul material considerabil.

Iar în rezultatul tragerii ilegale la răspundere penală, a percheziției şi altor investigații ne-au fost cauzate suferințe psihice, zdruncinată sănătatea, fiind necesar un tratament de lungă durată cât şi înjosirile care le-am suportat le evaluează îa suma de 300000 mii) lei.

Ulterior a indicat că ***** a înaintat ***** cerere privind restituirea mijloacelor băneştii ridicate în cadrul percheziției (care au fost expediate *****), iar ca urmare la 20.10.2020 a fost perfectat răspunsul cu nr. 203p/20-l 1900.

Din conținutul răspunsului rezultă că ***** a recepționat bunurile ridicate (recipisa din 15.11.2015 (volumul nr.2, f.d.276)), conform căreia nu este concret indicat care bunuri au fost primite după cum prevede art. 229/ 1 CPP.

În drept îşi întemeieze cererea de apel pe dispozițiile legale, prevăzute de Legea nr. 1545 din 25.02.1998, temei invocat de către reclamantă.

La fel indică şi prevederile art. 2036 alin. (1) - (3) din Codul civil, care stipulează că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară

indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege.

La fel, în susținerea cererii de apel, a invocat prevederile legale stipulate la art. 229^1 CPP, care stipulează că procesul de recuperare a bunurilor infracționale se desfășoară în următoarele etape: 1) urmărirea bunurilor infracționale şi acumularea probelor; 2) indisponibilizarea bunurilor infracționale; 3) confiscarea bunurilor infracționale şi repararea prejudiciilor; 4) restituirea (întoarcerea) bunurilor infracționale.

Conform art. 229^5 CPP, instanța de judecată dispune de soarta bunurilor infracționale indisponibilizate, acestea restituindu-se proprietarului de drept sau trecându-se în proprietatea victimei, a părții civile sau a părții vătămate, iar în lipsa acestora, trecerea gratuită în proprietatea statului.

A solicitat admiterea cererii de apel din motivele invocate.

În susținerea cererii de alăturare la cererea de apel, ***** a indicat că solicită alăturarea la cererea de apel declarată de *****, solicită casarea hotărârii emise și dispunerea respingerii acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

<u>Poziția părților în cadrul şedinței de judecată.</u>

În şedinţa instanței de apel, apelanta ***** cît și avocatul Tudor Barbă, acționând în interesele apelantei, au solicitat admiterea cererii de apel declarate din motivele invocate. Totodată au solicitat respingerea cererii de apel declarate ***** cât și a cererii de alăturare la cererea de apel.

Reprezentantul apelantei *****, prin procură – *****, a solicitat admiterea cererii de apel declarate și cererea de alăturare la apel, declarată de ***** și respingerea cererii de apel declarate de apelanta *****.

Reprezentantul *****, prin procură – ***** a solicitat admiterea cererii de apel declarate de ***** și cererea de alăturare la apel, declarată de ***** și respingerea cererii de apel declarate de apelanta *****.

Intervenientul accesoriu ***** a indicat că susține cererea de apel declarată de *****, iar cererile de apel declarate de ***** și cererea de alăturare la apel, declarată de ***** solicită să fie respinse.

Aprecierea instanței de apel.

Studiind piesele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei, examinând argumentele expuse în cererea de apel și poziția părților în cadrul ședinței de judecată, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că, cererea de apel declarată de ***** și cererea de alăturare la apel, declarată de *****, iar cererea de apel declarată de avocatul Tudor Barbă acționând în interesele lui *****, urmează a fi admisă, cu casarea parțială a hotărârii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente ce succed:

În conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art.386 alin. (1) CPC, temeiurile de casare sau modificare a hotărârii de către instanţa de apel apar în cazul în care: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. (2) O hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în

vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În temeiul art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar în conformitate cu art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 130 alin. (1)-(3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Din materialele cauzei reiese că, prin ordonanța din 19.08.2014, s-a dispus începerea urmării penale în temeiul bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii

prevăzute de art. 243 alin. (3), lit. b) din Codul penal, pe faptul spălării banilor comise de către două sau mi multe persoane, în proporții deosebit de mari. (f.d.8)

Prin încheierea din 09.09.2014, s-a admis demersul procurorului și s-a autorizat efectuarea percheziției la domiciliul cet. ***** situat în mun. Chișinău,*****, în vederea depistării și ridicării instrumentelor ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea infracțiunii cum ar fi: produse petroliere, documente contabile, fiscale, bancare, înregistrări contabile, înregistrate pe suporturi digitale precum și mijloace bănești în diferită valută fără proveniență, nereflectate în evidența contabilă, care nu pot fi obținute prin alte procedee probatorii, decât prin efectuarea percheziției (f.d.11-12)

Potrivit ordonanței din 09.09.2014 privind efectuarea percheziției s-a dispus efectuarea percheziției în mun. Chișinău,*****, în vederea depistării și ridicării instrumentelor ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea infracțiunii cum ar fi: produse petroliere, documente contabile, fiscale, bancare, înregistrări contabile, înregistrate pe suporturi digitale precum și mijloace bănești în diferită valută fără proveniență, alte obiecte și corpuri care ar putea facilita procesul de soluționare a cauzei penale (f.d.10)

Prin procesul-verbal din 22.09.2014, ***** a fost audiat în calitate de bănuit (f.d.18) iar prin ordonanța din 22.09.2024 ***** a fost recunoscut în calitate de bănuit (f.d.20-21).

Prin procesul-verbal din 22.12.2024 ***** a fost audiat în calitate de învinuit (f.d.22-23) și acesta a fost pus sub învinuire (f.d.24).

Prin procesul-verbal din 22.09.2014, ***** a fost audiată în calitate de bănuită (f.d.25-26), iar prin ordonanța din 22.09.2014 a fost recunoscută în calitate de bănuit. (f.d.27), ulterior fiind recunoscută ca învinuită (f.d.28).

Prin procesul-verbal din 10.10.2014, s-au examinat mijloacele bănești care au fost ridicate de la domiciliul lui *****. (f.d.16)

Prin actul nr. 26 din 03.12.2014, coletul nr. 237 privind primirea spre păstrare temporară de către ***** a valorilor recunoscute corpuri delicte și/sau a bunurilor puse sub sechestru de la *****, a fost transmis spre păstrare temporară un colet ambalat și sigilat cu ștampila „MAI nr. 4088”, în care se conținea: 55 525 lei moldovenești, 12000 ruble rusești și 3400 euro. (f.d.14)

Prin ordonanța din 08.07.2015 privind scoaterea integrală a persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuiților **********, ***** ***** și clasarea cauzei penale

nr. 2014928250, în temeiul art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, fapta nu întrunește elementele infracțiunii. S-a dispus remiterea lui ***** a obiectelor ridicate în cadrul percheziției la domiciliul său din 17.06.2014, cu excepția celor care nu au fost recunoscute în calitate de corp delict, restituirea lui ***** a mijloacelor bănești recunoscute în calitate de corp delict și atașate la materialele prezentei cauze penale în baza ordonanței din 28.11.2014, restul corpurilor delicte de păstrat cu materialele cauzei și restituirea proprietarilor autoturismul de model *****, autoturismului de model *****, autospecială de model *****și bunurile aflate în ele, ridicate în cadrul urmări penale. (f.d.30-33)

Prin actul nr. 25 din 30.07.2015, coletul nr. 237 privind restituirea valorilor recunoscute corpuri delicte și/sau a bunurilor puse sub sechestru, aflate la păstrare temporară la ***** de la *****, a fost restituit de la păstrare temporară coletul cu valori recunoscute corpuri delicte și/sau alte bunuri puse sub sechestru, coletul preluat prin actul 26 din 03.12.2014 (f.d.15)

La 17.12.2019 avocatul Barbă Tudor, acționînd în interesele lui ***** și ***** a depus cerere către ***** privind solicitarea de a face cunoștință cu materialele cauzei penale (f.d.33).

Ulterior, la 11.08.2020 ***** ***** au depus plîngere către ***** privind restituirea bunurilor și mijloacelor bănești, ridicate în cadrul percheziției (f.d.35-35 verso).

La 04.02.2021 ***** și ***** au depus cerere de chemare în judecată către *****, *****, ***** prin care a solicitat repunerea în termen privind examinarea prezentei cereri, încasarea din contul statului R.M. în beneficiul lor a câte 300000 mii lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciul moral pentru tragerea ilegală la răspunderea penală, a încasa din contul Statului Republica Moldova mijloacele bănești și bunurile după cum urmează: 55525 lei; 12000 mii ruble rusești; 3400 Euro și costul a unei pompe electrice 15000 lei ridicate în urma percheziției din 08.09.2014 și încasarea din contul statului R.M. a cheltuielilor de asistență, juridică în mărime de 10000 mii lei (f.d.6-7).

La 30.11.2022, reclamanta ***** a depus cerere de concretizare către *****, Ministerul Finanțelor și *****, prin care a solicitat încasarea din contul statului R.M. în beneficiul său 300000 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru tragerea ilegală la răspunderea penală, încasa din contul Statului Republica Moldova în beneficiul său a mijloacelor bănești și bunurile după cum urmarea: 55525 lei; 12000 mii ruble rusești; 3400 Euro și costul a unei pompe electrice, 15000 lei

ridicate în urma percheziției din 08.09.2014 și încasarea din contul Statului R.M. în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000 mii lei (f.d.145-146).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, *****, ***** intervenient accesoriu ***** cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură, ca întemeiată și s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul ***** în contul lui ***** suma de 30 000 lei (treizeci mii) cu titlul de prejudiciu moral și suma de 5 000 lei (cinci mii) cu titlul de cheltuieli pentru asistență juridică (f.d.195).

Hotărârea emisă a fost contestată cu apel de ***** și ***** cît și ulterior ***** a depus cerere de alăturare la cererea de apel declarată de *****.

În acord cu prevederile articolul 161 alin. (1) CPP, până la soluționarea cauzei penale, procurorul ori ofițerul de urmărire penală care are încuviințarea procurorului, în faza urmăririi penale, sau, după caz, instanța dispune restituirea către proprietarul sau posesorul legal, banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat. La cererea victimei, echivalentul banilor recunoscuți drept corpuri delicte poate fi restituit în temeiul hotărârii judecătorului de instrucție. Alin. (5) al aceluiași articol evidențiază că banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații, în scop de identificare a intențiilor şi de verificare a sesizării cu privire la săvârșirea infracțiunii, se restituie autorităților care le-au eliberat, în baza ordonanței motivate a procurorului, după consemnarea măsurii speciale de investigații.

În conformitate cu art. 162 alin. (1) pct. 4) CPP, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte.

Astfel, pct. 4 al articolului menționat supra, stabilește că banii şi alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceştia nu sînt identificaţi, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenenţa acestor obiecte, litigiul se soluţionează în ordinea procedurii civile. Banii marcaţi, asupra cărora au

fost îndreptate acţiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat, Banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigaţii, în scop de identificare a intenţiilor şi de verificare a sesizării cu privire la săvârşirea infracţiunii, se trec la bugetul de stat.

Raportînd prevederile legale indicate supra la materialele cauzei, Colegiul civil consideră că instanța de fond incorect a respins cerința reclamantului privind restituirea mijloacelor bănești ridicate în urma percheziției.

Colegiul civil reiterează că prin hotărârea contestată, instanța de fond a stabilit că intervenientul accesoriu, *****, potrivit recipisei din 15.11.2015, confirmă că a primit tot ce a fost ridicat de la acesta în cadrul urmării penale și astfel nu are careva pretenții, pentru ce a și semnat, astfel acest capăt de cerere s-a respins, ca neîntemeiat.

La caz, din materialele cauzei reiese că, prin ordonanța din 08.07.2015 privind scoaterea integrală a persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuiților **********, ***** ***** și clasarea cauzei penale nr. 2014928250, în temeiul art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, fapta nu întrunește elementele infracțiunii. S-a dispus remiterea lui ***** a obiectelor ridicate în cadrul percheziției la domiciliul său din 17.06.2014, cu excepția celor care nu au fost recunoscute în calitate de corp delict, restituirea lui ***** a mijloacelor bănești recunoscute în calitate de corp delict și atașate la materialele prezentei cauze penale în baza ordonanței din 28.11.2014, restul corpurilor delicte de păstrat cu materialele cauzei și restituirea proprietarilor autoturismul de model *****, autoturismului de model *****, autospecială de model *****și bunurile aflate în ele, ridicate în cadrul urmări penale. (f.d.30-33).

Tot din materialele cauzei reiese că, prin recipisa din 15.11.2015 se confirmă că ***** a primit tot ce a fost ridicat de la acesta în cadrul urmării penale și astfel nu are careva pretenții, pentru ce a și semnat.

Colegiul civil consideră că instanța de fond incorect a stabilit circumstanțele cauzei, ori prin ordonanța din 08.07.2015 privind scoaterea integrală a persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale, s-a dispus restituirea lui ***** a mijloacelor bănești recunoscute în calitate de corp delict și atașate la materialele prezentei cauze penale în baza ordonanței din 28.11.2014.

În circumstanțele descrise, Colegiul menționează că la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea returnării lui ***** mijloacele financiare recunoscute în calitate de corp delict în cadrul urmării penale.

Instanța de apel reiterează că, prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat încasarea din contul Statului Republica Moldova mijloacele bănești și bunurile după cum urmează: 55525 lei; 12000 mii ruble rusești; 3400 Euro și costul a unei pompe electrice 15000 lei ridicate în urma percheziției din 08.09.2014.

Aceste solicitări au avut la bază, procesul-verbal de percheziție (f.d.13) cît și procesul-verbal de examinare a mijloacelor financiare (f.d.16-17).

Colegiul stabilește că recipisa anexată la materialele cauzei, prin care se menționează că „***** a primit tot ce a fost ridicat de la acesta în cadrul urmării penale și astfel nu are careva pretenții", nu poate fi constatat și reținut ca document oficial de returnare a mijloacelor financiare ridicate în cadrul percheziției și astfel, nu poate fi reținut ca document de recepționare a mijlocelor financiare indicate supra, ori în recipisa întocmită, ***** a indicat că a primit tot ce a fost ridicat de la acesta în cadrul urmării penale, însă nu este indicat în nici un mod care au fost aceste bunuri, care mijloace financiare și în care cantitate.

Colegiul civil statuează că prin procesul-verbal de examinare a mijloacelor financiare, bani ridicați au fost grupați și enumerați, în modul de apartenență, astfel aceștia urmau a fi returnați în același mod, cum au fost preluați.

Astfel, Colegiul civil consideră că la materialele cauzei lipsește dovada de returnare lui ***** a mijlocelor financiare 55525 lei; 12000 mii ruble rusești; 3400 Euro, ridicate în cadrul procesului de percheziție.

În continuare, Colegiul civil menționează prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat și returnarea costul a unei pompe electrice în sumă de 15000 lei, cerința care va fi respinsă de instanța de apel, ori constul pompei electrice nu a fost probat.

Totodată, Colegiul civil reiterează că prin cerințele indicate în cererea de chemare în judecată, s-a indicat solicitările privind încasarea din contul statului R.M. în beneficiul lor a câte 300000 mii lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciul moral pentru tragerea ilegală la răspunderea penală, cerință care a fost admisă prin hotărârea emisă.

La caz, se consideră că instanța de fond corect a dispus încasarea din contul statului R.M. în beneficiul lui ***** a sumei de 300000 mii lei pentru cu titlu de prejudiciul moral pentru tragerea ilegală la răspunderea penală, ori s-a constatat că

acțiunea reclamantei este întemeiată și derivă din prevederile art. 6 lit. b) al Legii nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești care reglementează că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Colegiul consideră că în speță sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală și a procuraturii, reclamanta fiind scoasă de sub urmărire penală, în condițiile în care în acțiunile acestuia nu au fost constatate elementele infracțiunii imputate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil consideră necesar de a respinge cererea de apel declarată de *****, cît și cererea ***** de alăturare la apelul declarat de *****, ca fiind neîntemeiate și neprobate.

Ce ține de circumstanțele invocate în cererea de apel, declarată de ***** privind faptul că cererea de chemare în judecată depusă de ***** este tardivă, urmează a stabili faptul că, circumstanțele indicate au fost soluționate prin actele anexate la materialele cauzei și anume prin Decizia Curții de Apel Chișinău, astfel se consideră ca lucru judecat și instanța de apel nu consideră necesar de a se expune în privința acestor circumstanțe.

Prin urmare, în concluzie, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră absolut întemeiată și legală soluția instanței de fond privind încasarea din contul contul bugetului de stat, prin intermediul ***** în contul lui ***** suma de 30 000 lei (treizeci mii) cu titlul de prejudiciu moral.

Iar argumentele invocate de partea apelantă - ***** în acest sens sunt nefondate, acestea fiind o reiterare a celor invocate în prima instanță, care le-a cercetat minuțios și apreciat corect.

În sensul dezbaterii argumentelor invocate în cererea de apel, Colegiul consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, în care se menţionează că, obligaţia instanţelor de a-şi motiva hotărârile nu trebuie înţeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligaţii poate varia în funcţie de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudenţa Curţii

Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanţă, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentinţelor şi hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de ***** și *****, în cererile de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC, în partea admiterii cerințelor de încasare a prejudiciului moral.

Prin prisma acestor constatări, Colegiul Civil concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părților apelante a ***** și ***** a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelanți poartă caracter pur formal.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, prima instanță a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, care a adus la respingerea cerințelor reclamantei privind restituirea mijloacelor financiare, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel declarată de ***** și cererea ***** de alăturare la cererea de apel declarată de *****, de a admite apelul declarat de *****, de a casa parțial hotărârea instanței de fond și de a emite o decizie nouă.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), 390 CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Se respinge cererea de apel declarată de ***** și cererea ***** de alăturare la cererea de apel, declarată de *****.

Se admite cererea de apel, declarată de ***** .

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023, în partea respingerii cererii de chemare în judecată, depusă de ***** către *****, *****, ***** intervenient accesoriu *****, cu privire la repararea prejudiciului

moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură și se emite în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul ***** în beneficiul lui ***** prejudiciul material cauzat prin nerestituirea mijloacelor bănești, ridicați în urma percheziției din 06.06.2014 la domiciliul apelantei, din mun. Chișinău, or. Vatra str. Miciurin 19 în mărime de 55525 lei (cinzeci și cinci mii cinci sute douăzeci și cinci), 12000 (doisprezece mii) ruble rusești și 3400 Euro (trei mii patru sute).

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.04.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, *****, ***** intervenient accesoriu *****, cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuratură

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru